

Детето – като участник в пътното движение

Училище за родители

Безопасността на децата – участници в пътното движение е един от най-сложните проблеми на обществото, тъй като е пряко свързан с опазването на живота и здравето на децата и учениците днес и с подготвянето им като знаещи, културни, дисциплинирани и отговорни участници в движението в утрешния ден. Това изисква усилията на цялото общество, а от детската градина – приоритет на работата с децата за развитие на определен начин на мислене и усъвършенстване на защитните механизми, които осигуряват личната им безопасност и сигурност на другите участници в пътното движение.

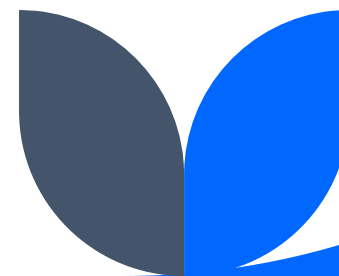
Малките деца не осъзнават
опасностите, които крие пътят.

Възпитаването на транспортна култура и
изграждането на умения и навици у децата
да се опазят живи на пътя стои в основата
на обучението по безопасност на
движението по пътищата /БДП/ в
предучилищна възраст и българското
училище.

Спецификата на психо-физиологичните особености на детето от предучилищна възраст като зрителни и слухови възприятия (периферно зрение и бинаурален слух), безопасна дистанция и скорост; двигателни функции и активност са от значение за формиране на умения за ориентиране и безопасно поведение в условията на пътната среда, за да се чувства детето сигурно. Във всеки етап от възрастовото развитие когнитивното равновесие с пътната среда има различни нюанси, което се обуславя както от разбирането, така и от отношението на детето към опасностите на пътната среда.

Зрителните възприятия на детето от предучилищна възраст са непълни, неточни и твърде ограничени. Причина за това са както малкият ръст на децата, така и стесненото поле на периферното зрение. Развитие на периферното зрение се регистрира към началото на начална училищна възраст. До тази възраст децата виждат това, което е непосредствено пред тях, поради което не могат реално да определят разстоянието и скоростта на движещия се автомобил.

До края на предучилищния период децата притежават недиференцирано слухово възприятие, т.е. непълно и неточно определяне на посоката и източника на шума. Звуковите вълни не постъпват едновременно в слуховия анализатор на лявото и на дясното ухо. В сравнение с възрастните бинауралния слух не е достатъчно развит. Придружителите в лицето на възрастните са тези, които определят вида и посоката на звука и ориентират децата в пътната обстановка.

Затова е задължително да бъдат с възрастен придружител-родител или учител.

Прилагането на най-съвременна методика и формирана подходяща учебна среда не са достатъчни за постигане положителни резултати за обучение по безопасност на движение по пътищата, без активното участие на родителите и семейството в този процес.

Възпитанието на транспортна култура – дисциплина, поведение и отговорност у децата, като участници в пътното движение е немислимо без активното участие на родителите и семейството. Семейството е основен фактор за началното формиране на умения у децата за опазването им от пътно транспортните произшествия и възпитание на транспортна култура. За разлика от детската градина, семейството има много по-големи възможности за възпитателно въздействие върху децата.

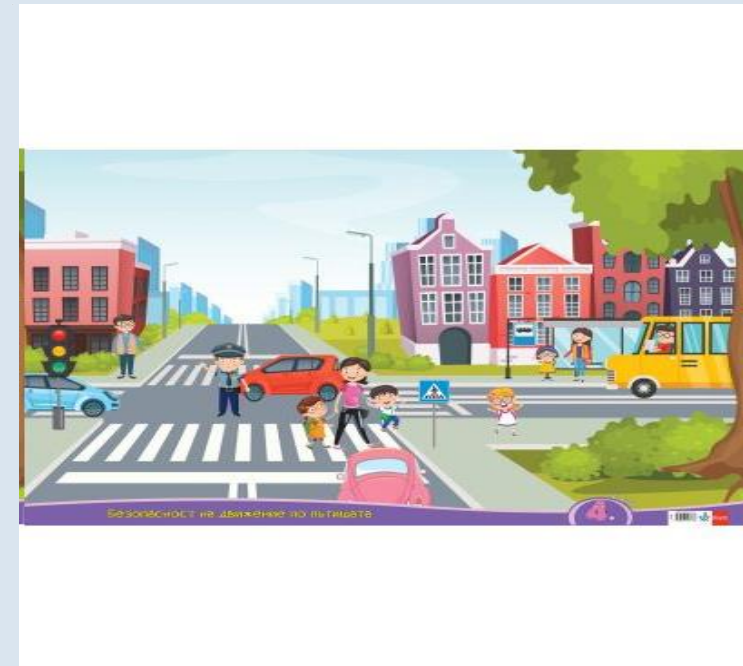
От ранна възраст децата подражават и имитират поведението на възрастните, най-вече на своите родители. Подражанието и имитацията на чуждото поведение е най-разпространеният механизъм за усвояването на социален опит.

Със своето поведение като участници в пътното движение /пешеходци, пътници в обществения транспорт или водачи на пътни превозни средства/, родителите формират положителен или отрицателен социален опит у децата – спазвайки или нарушавайки правилата за движение. Ето защо, както в предучилищна възраст, така и при учениците от 1 до 8 клас, родителите и семейството имат решаваща роля и място, носят своята отговорност и в процеса на възпитанието на транспортна култура и формирането на положителен социален опит у своите деца като участници в пътното движение. За да се постигнат положителни резултати в този процес между семейството и детската градина трябва да съществува непрекъснатата връзка и информираност на двете страни за поведението на децата и родителите, като участници в пътното движение.

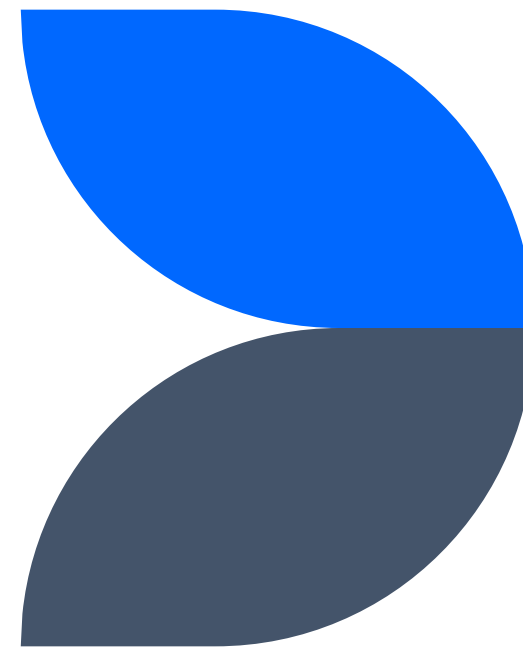
Препоръката на педагозите от детската градина е да напомня за отговорността на възрастните да пазят живота на децата, които също са активни участници в движението. Важно е да им бъдат обяснявани безопасните места за игра, правилата за движение на пешеходците, местата за пресичане на пътното платно, значението на светлините на светофара.

Децата, поради малкия социален опит, който имат, техните възрастови, физиологични и психологични особености са рисковата група за възникване на пътнотранспортни травми.

Основните ситуации, в които те са застрашени от пътни инциденти са:

- ✓ При игра на пътя;
- ✓ При каране на велосипед;
- ✓ При използване на обществен транспорт;
- ✓ При возене в автомобил.

За да са в безопасност децата, трябва да са запознати с правилата за движение по пътищата

1. ДА РАЗЛИЧАВАТ УЛИЧНО ПЛАТНО И ТРОТОАР

2. ДА ЗНАЯТ, ЧЕ НЕ ТРЯБВА ДА СЕ ДВИЖАТ САМИ

3. ДА УМЕЯТ ДА СЕ ОРИЕНТИРАТ В ЕЛЕМЕНТАРНА СИТУАЦИЯ

4. ДА ПРЕСИЧАТ УЛИЦАТА САМО НА ОПРЕДЕЛЕНИТЕ ЗА ЦЕЛТА МЕСТА – ПЕШЕХОДНА ПЪТЕКА ИЛИ ПОДЛЕЗ

5. ДА НЕ ПРЕСИЧАТ УЛИЦАТА ТИЧАЙКИ, МЕЖДУ ПАРКИРАНИ КОЛИ И ПРЕД СПРЯЛ НА СПИРКА АВТОБУС

6. ДА ПРЕСИЧАТ УЛИЦАТА САМО ПО ПЕШЕХОДНАТА ПЪТЕКА С ВНИМАНИЕ, МАКАР ДА ИМАТ ПРЕДИМСТВО

**7.ДА СПАЗВАТ СИГНАЛИТЕ
НА СВЕТОФАРА**

**9.ДА ПРЕСИЧАТ САМО КОГАТО
АВТОМОБИЛИТЕ СА НА БЕЗОПАСНО
РАЗСТОЯНИЕ И НЕ СЕ
ПРИБЛИЖАВАТ С ГОЛЯМА СКОРОСТ**

**8.ДА ПРЕСИЧАТ САМО НА
ЗЕЛЕНА СВЕТЛИНА НА
СВЕТОФАРА, КАТО СЕ
ОГЛЕДАТ В ДВЕТЕ ПОСОКИ**

**10.ДА НЕ ИЗЛИЗАТ НА УЛИЦАТА С ВЕЛОСИПЕДА
ПРЕДИ ДА СА СИГУРНИ, ЧЕ Е В ИЗПРАВНОСТ
(ЗВЪНЕЦ, СПИРАЧКИ, ФАР ОТПРЕД И СВЕТЛООТРАЗИТЕЛ ОТЗАД)
И ГО УПРАВЛЯВАТ ОТЛИЧНО!**

**11.ВИНАГИ ДА НОСЯТ ПРЕДПАЗНА
КАСКА, КОГАТО КАРАТ ВЕЛОСИПЕД**

**12.ДА НЕ ИЗЛИЗАТ ВНЕЗАПНО
НА УЛИЧНОТО ПЛАТНО**

Дори детето внезапно да изглежда пораснало, не забравяйте, че е дете, което общува с връстниците си, а сред тях родителските уроци бързо се забравят. Затова използвайте всяка възможност да напомните на детето си, че трябва само да се пази на ПЪТЯ.

Благодарим за вниманието!

Изработили:

Комисия: ВИКБДП

ДГ 17“Иглика“ – град Хасково